

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Ο χρόνος και η ευτυχία

Ο χρόνος είναι το πιο πολύτιμο αγαθό που διαθέτει ο άνθρωπος, που συνήθως το σπαταλά εδώ κι εκεί. Ο χρόνος είναι αδυσώπητος και σκληρός. Απογορευμένοι από τις προσδοκίες μας που δεν πραγματοποιήθηκαν, χτυπημένοι από γεγονότα που δεν προβλέψαμε, δεν προοιούμεθα, δεν το βάζουμε κάτω. Προβαίνουμε σε μια ιδιότυπη παραγραφή και ανανεώνουμε και μεταθέτουμε τις ελπίδες και τις προσδοκίες μας για περισσότερη ευτυχία στη νέα χρονιά. Υπάρχει όμως αντικειμενική συνταγή για την ευτυχία; Ευτυχώς όχι. Είμαστε ίσοι απέναντι στην ευτυχία; Δυστυχώς όχι. Η πρώτη ανισότητα για τον άνθρωπο είναι γενετικής φύσης. Το αίσθημα ευτυχίας και δυστυχίας συνδέεται μεταξύ άλλων με εκκρίσεις από τον οργανισμό μας ουσιών σε μικρή ή μεγάλη ποσότητα, με βάση την κληρονομικότητα. Ευτυχώς όμως δεν προσδιορίζονται όλα από την κληρονομικότητα, αλλά ασκεί σημαντική επιρροή και το εξωτερικό περιβάλλον. Για τη φύση δεν υπάρχει καλό ή κακό. Από τα δισεκατομμύρια πληροφοριών που φτάνουν στον ανθρώπινο εγκέφαλο, καταγράφονται και αποτυπώνονται μόνον ορισμένες, που συνιστούν τελικώς το διαφορετικό κόσμο του καθενός μας. Το έμβρυο, το βρέφος έως τεσσάρων ετών, ο έφηβος έχουν μεγαλύτερη πλαστικότητα εγκεφάλου στην εξωτερική πληροφορηση. Για αυτό και τα γεγονότα αυτών των

περιόδων επηρεάζουν καθοριστικότερα την αίσθηση του ανθρώπου για την ευτυχία αλλά και τα μέσα άμυνάς μας απέναντι στη δυστυχία. Ένα υπερπροστατευμένο παιδί ή ένα παιδί που δεν γνώρισε αγάπη μπορεί να έχουν αντίστοιχη συμπεριφορά απέναντι στους κακουχίες της ζωής, στο απρόβλεπτο, πολύ απλά γιατί δεν εθίσθησαν να αγαπύσσουν τους μηχανισμούς άμυνάς τους.

Η ευτυχία τελικώς είναι η αίσθηση ανταπόκρισης σε μια αποστολή, σε κάτι που δικαιώνει τον καθένα μας. Στη σύντομη διαδρομή μας στον κόσμο, δοκιμάζουμε, επιβεβαιωνόμεθα, διαψευδοόμεθα, ανακαλύπτουμε κάποια στιγμή τον αζιακό κόσμο που μας δικαιώνει και νοηματοδοτεί τη ζωή μας. Επικοινωνούμε με τον άλλο, φίλο ή ξένο, κι αυτό συνιστά επίσης παράγοντα ευτυχίας. Η ευτυχία και η δυστυχία δεν είναι αντικειμενικές πραγματικότητες, αλλά η υποκειμενική αίσθηση του καθενός. Το ίδιο εξωτερικό γεγονός μπορεί κάποιον να τον κάνει ευτυχί και άλλον δυστυχί. Η ευτυχία κρύβεται μέσα στο μυαλό και την ψυχή μας. Ένα γεγονός, μια αναπάραταση στη μνήμη μας, ένα σύνολο από λέξεις και εικόνες, η πίστη μας, διεγείρουν ζώνες του εγκεφάλου μας καθιστώντας μας ευτυχείς ή δυστυχείς. Θα ήμασταν ευτυχέστεροι αν εξέλιπε η δυστυχία και ο πόνος; Κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε ένα αίσθημα κενού, ένα αίσθημα μη ζωής. Όσο κι αν προνοήσουμε, δεν θα αποφύγουμε ποτέ τον πόνο, που μπορούμε να ξεπερνάμε με τα ανεξάντλητα ψυχικά μας αποθέματα. Καταφύγιο και λιμάνι θα βρούμε τελικώς στην αναζήτηση του θείου, στην ορθοδοξία που θα μας δώσουν την αίσθηση ή ψευδαίσθηση επιμήκυνσης του τόσο περιορισμένου χρόνου της ανθρώπινης ζωής. Καλή χρονιά!